

Presentació

Una ensenyança evident que ens deixa la recent crisi econòmica és la necessitat de reforçar i de millorar el Govern Corporatiu. La monografia que el lector té a les seves mans proposa un conjunt de reflexions i mesures pràctiques per a la Bona Governança Corporativa en general, així com determinades aplicacions específiques per a les empreses familiars, les institucions financeres, les organitzacions no lucratives i els organismes de les Administracions públiques.

Aquesta monografia està enfocada al conseller, al membre d'un òrgan de govern. La intenció és oferir-li eines, compartir experiències i plantejar-li qüestions que li serveixin en l'objectiu de millorar la seva aportació al Consell. La funció del conseller incorpora actualment unes exigències creixents de professionalització i és objecte d'un sever escritori per part dels grups interessats que demanden majors nivells de transparència i la incorporació de les millors pràctiques de Bon Govern.

El primer article, «Com millorar l'efectivitat dels Consells d'Administració?», a manera d'introducció del contingut de la revista, recorda les funcions del Consell, els obstacles per dur a terme degudament aquestes funcions i proposa un conjunt de millores pràctiques per augmentar l'efectivitat de l'òrgan d'administració: millora de la informació que rep el Consell, millora en l'agenda i en la dinàmica de les reunions i millora en la composició del Consell.

The first pillar of Good Governance is good accounting –el primer pilar de la Bona Governança és la bona comptabilitat–, ens ensenya el professor Chris Higson de la London Business School; en aquesta línia s'emmarquen els dos articles que tracten específicament sobre la importància de la informació financera; en primer lloc, Oriol Amat i Claudio Zanotti repassen els principals reptes comptables i financers que afecten la Bona Governança, entre els quals destaca el control intern, la qualitat i transparència de la informació, l'ètica, la política financera i la gestió de riscos. Al final de l'article s'aporten diverses evidències del fet que la Bona Governança en matèria comptable i financera és rendible per a les empreses. A continuació, Ana

Morera i Frederic Borràs efectuen un ampli i interessant repàs dels esforços que s'estan realitzant en l'àmbit internacional (IASB i Accountancy Europe, entre altres) perquè la informació financera en el futur estigui a l'altura dels canvis econòmics i tecnològics que afecten el món empresarial; aquest article permet anticipar les tendències que marcaran els canvis normatius relatius a la informació financera en els pròxims anys, cosa que ens permetrà preparar-nos per endavant.

El professor Argandoña es qüestiona si és possible l'ètica a les pimes. En la seva resposta reflexiona sobre el comportament ètic a l'empresa i especialment la dificultat de ser ètic per a directius, consellers i, per extensió, per a tots els lectors, independentment de quina sigui la seva condició. Conclourà la seva argumentació evidenciant que en la mesura que els directius evitin certes conductes, conferiran a la seva empresa un avantatge comparatiu.

En l'agenda dels Consells d'Administració ha ocupat un lloc progressivament rellevant la gestió dels riscos als quals s'enfronta l'empresa. Dins del conjunt de riscos que afronta, es troben els derivats del compliment fiscal. Per ajudar els consellers en aquesta responsabilitat, el professor Javier Martín, president del Consell de Defensa del Contribuent, ens acosta al model de cooperació tributària i, especialment, a la proposta de bones pràctiques en matèria tributària.

A més de la gestió de riscos, els membres del Consell d'Administració tenen entre les seves funcions fonamentals el monitoratge de l'execució estratègica que duu a terme l'estructura directiva de l'empresa. Amb l'objectiu d'ajudar a la deguda rendició de comptes per part dels directius en matèria d'execució estratègica, Luis Piacenza aporta la seva rellevant experiència i coneixement i ofereix unes eines de diagnòstic i implementació per a l'execució estratègica.

En els articles presentats fins ara s'han comentat diversos aspectes d'aplicació general als Consells: la importància de la informació financera, l'ètica, la gestió de riscos —específicament compliment fiscal— i el monitoratge de l'execució estratègica. Els dos articles i els dos casos pràctics que figuren a continuació relaten l'aplicació d'aquests principis generals a circumstàncies específiques. Així, per a aplicar-los a les empreses familiars, el professor Alfonso Chiner ens il·lustra sobre conceptes bàsics i experiències pràctiques que propiciaran la implantació d'un sistema de govern eficient en l'empresa familiar amb la deguda separació de propietat, govern i direcció. Una altra de les implantacions específiques de les millores del Bon Govern pot donar-se en les organitzacions sense ànim de lucre i en els organismes de les Administracions públiques. Pep Molsosa ens recorda les exigències d'obertura, transparència i participació que la societat en general espera d'aquestes organitzacions, ens transmet conceptes i ens proposa mètodes i

marcs d'actuació. En l'últim bloc de la revista, es recullen dos casos pràctics que igualment exposen aplicacions concretes de les idees de Bon Govern. El primer cas pràctic analitza els aprenentatges recents aprofundint-ne en el cas Bankia i exemplificant la millora del Govern Corporatiu instaurada pel nou equip de govern. L'autor, Joaquim Saurina, gràcies al seu coneixement directe, ens relata les mesures incorporades en el funcionament de l'òrgan de govern per aconseguir l'adequada governança –d'especial transcendència en un sector, el dels serveis financers, amb elevada rellevància i impacte social–. En el segon cas, Jordi Carrillo ens transmet com, al llarg de diverses generacions i superant importants obstacles, un Consell de Propietàries d'una empresa de serveis ha aplicat elements de Bon Govern i ens mostra els beneficis de les polítiques de conciliació que l'organització ha vingut aplicant a partir dels valors transmesos des del Consell de Propietàries.

El conjunt d'articles d'aquest monogràfic, com recordàvem a l'inici d'aquesta presentació, aporta conceptes, reflexions, exemples i aplicacions pràctiques específiques per inspirar els membres dels òrgans d'administració en l'adopció de mesures i implantació de bones pràctiques de govern. Aquestes actuacions redundaran, al cap del temps, en la sostenibilitat de les organitzacions i en la millora de la societat.

Xavier Subirats
President del RECC
Editor del monogràfic